

BA 322

БАНКОВО СЧЕТОВОДСТВО

Приета: прот. 14/26.05.2016 г.

Лектор: Проф. д-р Николай Колев

АНОТАЦИЯ

Учебният курс по Банково счетоводство формира знания, умения и опит в отчетно-информационното осигуряване на банковите технологии и мениджмънт. Учебното съдържание е съобразено с бъдещата професионална кариера на завършилите във финансовия сектор на икономиката. Използваните дидактически средства и подходи позволяват сложната материя за съвременното банкиране да бъде поднесена по един достъпен начин на студентите.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Чрез учебното съдържание и начина на поднасянето му в учебния курс по Банково счетоводство титулярът цели:

- Да обогати студентите със знания за значенията на използваните в банковата практика специфични понятия;
- Да ги запознае с операциите на банките на кредитния, капиталовия и паричния пазар и при банковото платежно посредничество;
- Да формира у тях умения за счетоводна интерпретация на банковите операции;
- Да ги направи способни да четат банковите документи и отчети.

ПРЕДПОСТАВКИ

Учебният курс е специализиращ най-вече за студентите от специалности "Счетоводство и контрол" и "Финанси", което предполага те да имат натрупвания от знания по Икономикс, Теория на счетоводството, Корпоративни финанси и Търговско право. Усвоилите материята по курса могат адекватно да продължат обучението си по Банков мениджмънт и Финансов мениджмънт.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Счетоводство и контрол	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Финанси	Задължителна	6					30		30	
Банков мениджмънт	Задължителна	6					30		30	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Що е банка? Видове търговски банки. Небанкови финансови институции.

Извежда се дефиниция на банката като предприятие извършващо сделки с пари. Очертава се предметната област на съвременното банкиране. Дискутира се върху специализацията в

банковия сектор на икономиката. Коментират се сходствата и различията между банките и небанковите финансови институции.

Тема 2. Основни банкови операции.

Коментират се критериите за разграничаване на видове банкови операции. Дискутира се по видовете операции от гледна точка на пазарите на които се извършват и от гледна точка на влиянието им върху банковия капитал.

Тема 3. Пасивни банкови операции на кредитния пазар-технология и отчитане.

Акцентира се на отношението на банковото счетоводство към рационалното управление на кредитния ресурс. Разясняват се технологиите на банковите сделки по акумулирането на кредитен ресурс и тяхната счетоводна интерпретация. Детайлно се разясняват техниките привличането на средства по депозитни, разплащателни, текущи, набирателни и специални сметки в лева и валута, на финансови, нефинансови предприятия, гражданско-правни субекти и граждани. Специално внимание се отделя на емисията на облигации и операциите на междубанковия кредитен пазар.

Тема 4. Активни банкови операции на кредитния пазар-технология и отчитане.

Разглеждат се операциите по пласиране на кредитен ресурс чрез отпускане на краткосрочни и дългосрочни кредити и сделки с лихвоносни ценни книжа и дългове. Кредитирането се разглежда като процес на разрешаване, предоставяне, олихвяване, провизиране и погасяване на заеми. Интерпретира се неговото счетоводно осигуряване като се акцентира на различията при оборотното и инвестиционното кредитиране. Изяснява се същността на сделките с корпоративни и публични лихвоносни ценни книжа, лихвените суапи, цесиите и тяхното счетоводно отразяване във финансовите институции.

Тема 5. Операции по банково платежно посредничество в страната и с чужбина - технология и отчитане.

Изяснява се генезиса и съвременната интерпретация на безналичните разплащания. Прави се описание на съвременните технологии и системите за национални и международни безналични разплащания. Акцентира се на технологичната функция на счетоводството при безналичните разплащания при прилагането на вирментна, акцептна, акредитивна форма, и при разплащанията с чекове и дебитни и кредитни карти в страната и с чужбина.

Тема 6. Операции на банките на капиталовия пазар: технология и отчитане

Дискутира се по операциите по акумулиране, увеличаване и намаляване на собствения капитал и по операциите с капиталови ценни книжа и инструменти. Първите се разглеждат в контекста на съвременните концепции и регулации на капиталовата адекватност, а вторите като операции от собствено име за собствена сметка, като операции от чуждо име за чужда сметка и като операции от собствено име за чужда сметка. Дават се варианти на счетоводна интерпретация при различни подходи за първоначално признаване и последващо оценяване на тези финансови активи.

Тема 7. Операции на банките на паричния пазар: технология и отчитане.

В рамките на темата се дискутират емисионните операции на централната банка, операциите по снабдяване и освобождаване с парични наличности, ежедневната касова дейност на банките и операциите по сделки спот и срочни сделки с валута. Коментират се първичните документи, счетоводните записи и производните документи.

Тема 8. Отчитане на банковите приходи и разходи.

Отделя се най-вече внимание на момента и начина на признаване на банковите приходи и разходи. Коментира се откриването, начина на водене и приключване на сметките за отчитане на финансовите и административно-стопанските разходи на банките и на сметките за техните приходи.

Тема 9. Периодична отчетност на банките.

В рамките на темата се разглеждат ежедневното и годишното счетоводно приключване в банките и техните регламентирани дневни, месечни, тримесечни и годишни счетоводни отчети.

Тема 10. Консолидирани финансови отчети.

Включването на темата в учебното съдържание на курса е провокирано от появилите се холдингови структури във финансовия сектор на икономиката. Ето защо в нея се разглеждат принципите, техниките и етапите при консолидационните процедури на консолидацията.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

класически лекции и семинари, интерактивни методи на обучение: мултимедийни презентации, е-мейл консултации, конферентни дискусии

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работа на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка. Тя се получава от полагането на три контролни, съответно върху темите за операциите на кредитния пазар, банковото платежно посредничество и капиталов и паричен пазар. Не се допускат до семестриален изпит студентите със среден успех от трите контролни 3.00.

Семестриалният изпит е писмена работа по система от казуси проверяваща цялостната подготовка по материята на учебния курс . Освобождаване от него се допуска при текуща средна оценка 5.50.

При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и текущата оценка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Меразчиев, В., Баташки, Г., Ималова, Д.. Банково счетоводство. Свищов, 2007
2. Меразчиев, В. Банково посредничество:счетоводни аспекти, Свищов, 2006
3. Савова , К., Счетоводството като източник на информация при управление на банковата ликвидност, УИ "Стопанство", С., 2006г.
4. Стоянов, С., Д. Фесчиян, Финансово-счетоводен анализ в банките, УИ „Стопанство”, С., 2009г.
5. Стоянов, С., Анализ и информационно осигуряване на кредитния риск, С., изд. „Дарита – Павлин Проданов”, 2008г
6. Колев, Н. Банково счетоводство. Сливен , 2010
7. Колев, Н. Примерен сметкоплан на търговска банка, Сливен, 2010.
8. Колев, Н., Димитрова, П.. Сборник задачи по банково счетоводство. Сливен, 2009.
9. Регламент 575/2013 на ЕС
10. www.bnb.bg – актуална правна рамка.

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

ВА 322

БАНКОВО СЧЕТОВОДСТВО

Лектор: Проф. д-р Николай Колев

Тема 1. Що е банка? Видове търговски банки. Небанкови финансови институции.

Извежда се дефиницията на банката като предприятие извършващо сделки с пари. Очертава се предметната област на съвременното банкиране. Дискутира се върху специализацията в банковия сектор на икономиката. Коментират се сходствата и различията между банките и небанковите финансови институции.

Тема 2. Основни банкови операции.

Коментират се критериите за разграничаване на видове банкови операции. Дискутира се по видовете операции от гледна точка на пазарите на които се извършват и от гледна точка на влиянието им върху банковия капитал.

Тема 3. Пасивни банкови операции на кредитния пазар-технология и отчитане.

Акцентираща се на отношението на банковото счетоводство към рационалното управление на кредитния ресурс. Разясняват се технологиите на банковите сделки по акумулирането на кредитен ресурс и тяхната счетоводна интерпретация. Детайлно се разясняват техниките привличането на средства по депозитни, разплащателни, текущи, набирателни и специални сметки в лева и валута, на финансови, нефинансови предприятия, гражданско-правни субекти и граждани. Специално внимание се отделя на емисията на облигации и операциите на междубанковия кредитен пазар.

Тема 4. Активни банкови операции на кредитния пазар-технология и отчитане.

Разглеждат се операциите по пласиране на кредитен ресурс чрез отпускане на краткосрочни и дългосрочни кредити и сделки с лихвоносни ценни книжа и дългове. Кредитирането се разглежда като процес на разрешаване, предоставяне, олихвяване, провизиране и погасяване на заеми. Интерпретира се неговото счетоводно осигуряване като се акцентира на различията при оборотното и инвестиционното кредитиране. Изяснява се същността на сделките с корпоративни и публични лихвоносни ценни книжа, лихвените суапи, цесиите и тяхното счетоводно отразяване във финансовите институции.

Тема 5. Операции по банково платежно посредничество в страната и с чужбина - технология и отчитане.

Изяснява се генезиса и съвременната интерпретация на безналичните разплащания. Прави се описание на съвременните технологии и системите за национални и международни безналични разплащания. Акцентира се на технологичната функция на счетоводството при безналичните разплащания при прилагането на вирментна, акцептна, акредитивна форма, и при разплащанията с чекове и дебитни и кредитни карти в страната и с чужбина.

Тема 6. Операции на банките на капиталовия пазар: технология и отчитане

Дискутира се по операциите по акумулиране, увеличаване и намаляване на собствения капитал и по операциите с капиталови ценни книжа и инструменти. Първите се разглеждат в контекста на съвременните концепции и регулации на капиталовата адекватност, а вторите като операции от собствено име за собствена сметка, като операции от чуждо име за чужда сметка и като операции от собствено име за чужда сметка. Дават се варианти на счетоводна интерпретация при различни подходи за първоначално признаване и последващо оценяване на тези финансови активи.

Тема 7. Операции на банките на паричния пазар: технология и отчитане.

В рамките на темата се дискутират емисионните операции на централната банка, операциите по снабдяване и освобождаване с парични наличности, ежедневната касова дейност

на банките и операциите по сделки спот и срочни сделки с валута. Коментират се първичните документи, счетоводните записи и производните документи.

Тема 8. Отчитане на банковите приходи и разходи.

Отделя се най-вече внимание на момента и начина на признаване на банковите приходи и разходи. Коментира се откриването, начина на водене и приключване на сметките за отчитане на финансовите и административно-стопанските разходи на банките и на сметките за техните приходи.

Тема 9. Периодична отчетност на банките.

В рамките на темата се разглеждат ежедневно и годишното счетоводно приключване в банките и техните регламентирани дневни, месечни, тримесечни и годишни счетоводни отчети.

Тема 10. Консолидирани финансови отчети.

Включването на темата в учебното съдържание на курса е провокирано от появилите се холдингови структури във финансовия сектор на икономиката. Ето защо в нея се разглеждат принципите, техниките и етапите при консолидационните процедури на консолидацията.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Меразчиев, В., Баташки, Г., Ималова, Д.. Банково счетоводство. Свищов, 2007
2. Меразчиев, В. Банково посредничество:счетоводни аспекти, Свищов, 2006
3. Савова , К., Счетоводството като източник на информация при управление на банковата ликвидност, УИ "Стопанство", С., 2006г.
4. Стоянов, С., Д. Фесчиян, Финансово-счетоводен анализ в банките, УИ „Стопанство”, С., 2009г.
5. Стоянов, С., Анализ и информационно осигуряване на кредитния риск, С., изд. „Дарита – Павлин Проданов”, 2008г
6. Колев, Н. Банково счетоводство. Сливен , 2010
7. Колев, Н. Примерен сметкоплан на търговска банка, Сливен, 2010.
8. Колев, Н., Димитрова, П.. Сборник задачи по банково счетоводство. Сливен, 2009.
9. Регламент 575/2013 на ЕС
10. www.bnb.bg – актуална правна рамка.